

Griego 2 · 2.º Bachillerato · Illes Balears

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decret 33/2022, de 11 d'agost

Generado 26/05/2026 18:47

8 Competencias	17 Criterios	43 Saberes
--------------------------	------------------------	----------------------

Curso EBAU: los criterios LOMLOE se aplican en paralelo a la preparación de la prueba de acceso a la universidad. La rúbrica del departamento debe reflejar tanto el currículo oficial como las exigencias específicas del modelo EBAU de la CCAA.

Índice

1. Resumen normativo
 2. Competencias específicas (explicadas)
 3. Criterios de evaluación (con evidencia)
 4. Saberes básicos (con actividad de aula)
 5. Rúbricas IA por competencia (niveles 1-4)
- Sugerencias DUA por CE
 - Cómo programar paso a paso

1. Resumen normativo

Materia	Griego 2
Curso	2.º Bachillerato
Comunidad Autónoma	Illes Balears
Decreto autonómico	Decret 33/2022, de 11 d'agost
Particularidad	En Illes Balears, el catalán (modalidad balear) es lengua vehicular preferente y existe Llengua Catalana i Literatura con currículum propio.

2. Competencias específicas

Griego II

CE.1 · Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes ...

TEXTO OFICIAL

Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes històrics, a través de l'anàlisi comparada dels diferents règims polítics, per reconèixer el llegat democràtic de la Constitució de 1978 com a fonament de la nostra convivència i garantia dels nostres drets. La Constitució de 1978 va iniciar l'etapa de convivència pacífica i democràtica més llarga i duradora de la història d'Espanya. L'alumne ha de concebre l'estat social i de dret actual no sols com a resultat de l'enteniment i de l'acció de determinats dones i homes compromesos amb la llibertat, sinó també com el fruit de l'exercici diari de la ciutadania activa identificada amb els seus principis i inspirada en els seus valors. D'aquesta manera, s'ha d'interpretar la memòria democràtica, no sols com a efecte directe de l'experiència històrica de la Transició, sinó com a resultat del complex camí que el constitucionalisme ha recorregut des de 1812. Tot això implica considerar la història com un procés no lineal, d'avenços i reculades i valorar el que les diferents cultures polítiques han aportat al finançament del parlamentarisme i a l'establiment de la democràcia. Per a això resulta necessari desenvolupar estratègies comparatives sobre els diferents règims polítics que s'han succeït des de

RESUMEN CLARO

Traducir textos griegos comprendiendo su mensaje global y explicando las decisiones tomadas al comparar las estructuras griegas con las de las lenguas actuales.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado traduce fragmentos de autores clásicos, analiza su gramática y reflexiona sobre las similitudes y diferencias entre el griego y sus propias lenguas para comprender el texto.

NO ES

No es un análisis morfosintáctico mecánico y aislado. No es memorizar reglas sin aplicarlas al texto. No es traducir palabra por palabra sin sentido global ni coherencia.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Traducir un pasaje de la Anábasis de Jenofonte y justificar el uso del participio comparándolo con las estructuras equivalentes en castellano o inglés.

interpretar

CE.2 · Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crí...

TEXTO OFICIAL

Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crítica de fonts, prenent consciència del paper que juga en l'actualitat, per respectar els sentiments de pertinença, l'existència d'identitats múltiples i les normes i els símbols que estableix el nostre marc comú de convivència. La definició constitucional de la nació espanyola i el reconeixement d'altres identitats exigeixen l'estudi dels processos de nacionalització que es donen arran de la incorporació del concepte de sobirania nacional i de l'ús de la història per justificar-los. Una ciutadania informada i crítica ha de ser capaç d'interpretar discursos i idees diferents, incloent aquells que són contraris als seus i defensar la solidaritat i la cohesió com a base de la convivència, com també el respecte als símbols i normes comunes. La coexistència d'identitats, especialment les que tenen a veure amb el sentiment nacional, és un dels fets que més interès desperta en l'actualitat i que més tensió ha provocat en la societat espanyola de les últimes dècades. Com a fenomen polític i cultural, exigeix en l'alumne una aproximació rigorosa quant a la seva contextualització històrica, a través de l'anàlisi crítica de fonts i de la interpretació rigorosa d'aquestes. És també necessari que pugui descriure l'origen i evolució de l'Estat nacional, com també dels diferents nacionalismes i regionalismes, articulats en moviments polítics i culturals a partir del segle XIX. Igualment, ha de poder identificar l'origen de la idea d'Espanya i d'altres identitats territorials a través dels textos, des de les primeres formulacions i a través de l'evolució en el temps. D'altra banda, respectar els diferents sentiments de pertinença implica tractar-los en les diverses escales i dimensions i treballar sobre la compatibilitat d'identitats múltiples, valorant la riquesa de les diferents expressions i manifestacions. Finalment, prendre consciència històrica de l'articulació i organització territorial de l'Estat implica reconèixer les accions orientades a la centralització administrativa i política des del naixement de l'estat modern, els conflictes que ha generat i els models alternatius a la centralització.

RESUMEN CLARO

Relacionar raíces griegas con palabras actuales para entender mejor el vocabulario técnico, científico y cotidiano en distintos idiomas.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado identifica componentes griegos en palabras modernas, analiza cómo ha cambiado su significado y usa ese conocimiento para descifrar términos desconocidos o especializados.

NO ES

No es memorizar listas de raíces aisladas ni realizar exámenes de vocabulario estático. Es usar el griego como herramienta para comprender el léxico actual.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado analiza términos de un artículo científico actual, descomponiéndolos en sus raíces griegas para explicar su significado preciso.

[comparar](#)

CE.3 · Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la ...

TEXTO OFICIAL

Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la interpretació dels factors modernitzadors de l'economia espanyola, l'ús de mètodes quantitius i l'anàlisi crítica de les desigualtats socials i territorials, per considerar l'emprenedoria, la innovació i l'aprenentatge permanent com a elements fonamentals en un entorn econòmic i professional en canvi constant. L'alumne ha de concebre que la sostenibilitat i el conjunt dels objectius de desenvolupament sostenible constitueixen un principi inexcusable, tant a nivell local com global i tant per afrontar l'emergència climàtica com per aconseguir els nivells mínims de justícia social. Una perspectiva que impliqui la mirada crítica a la idea del progrés, als seus plantejaments filosòfics i econòmics i a les seves derivacions polítiques, ha de considerar les conseqüències que ha generat el creixement econòmic que, històricament, no ha tingut en compte entre les seves prioritats ni la distribució de la riquesa ni els efectes ambientals. L'estudi de la modernització econòmica exigeix, doncs, posar en contacte les estructures a llarg termini, que a Espanya s'han mantingut des de l'època medieval, com és el cas de la propietat de la terra, amb el mitjà i curt termini, vinculant-les amb conjuntures concretes com els elevats costos per la implicació en els conflictes bèl·lics de l'època moderna, el comerç colonial o les polítiques comercials. També s'ha de prestar atenció especial a l'estudi comparatiu de l'evolució del capitalisme i la industrialització a Espanya amb la d'altres països europeus que ens serveixen de referència, a través de l'anàlisi dels ritmes de creixement respectius. Manejar aquest quadre de magnituds suposa, per altres, l'exercici d'habilitats econòmiques, l'ús de bases estadístiques, la lectura de gràfics, el maneig de dades i recursos digitals i l'ús d'aplicacions

RESUMEN CLARO

Analizar textos clásicos vinculándolos a su contexto histórico y cultural para comprender cómo influyeron en la literatura occidental posterior.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado lee obras originales, explica su trasfondo político y social, y reconoce los rasgos de género que han perdurado hasta hoy.

NO ES

No es una traducción mecánica palabra por palabra. No es memorizar fechas de autores. No es un análisis puramente gramatical sin contenido literario.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Comparar un fragmento de la Medea de Eurípides con una adaptación moderna, analizando el conflicto social y su vigencia actual.

interpretar

CE.4 · Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la so...

TEXTO OFICIAL

Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la societat espanyola al llarg del temps, l'evolució de la població, els nivells i maneres de vida, les condicions laborals i els moviments i conflictes socials, per valorar l'abast de les mesures adoptades i els progressos i limitacions per avançar en la igualtat, el benestar, la justícia i la cohesió social. L'increment dels nivells d'equitat i igualtat constitueix el criteri ètic des del qual valorar el desenvolupament humà d'un país i mesurar l'abast dels seus assoliments socials. L'alumne ha de percebre la gran heterogeneïtat i complexitat de la societat espanyola al llarg de la seva història, cosa que resulta necessari analitzar per entendre la seva evolució demogràfica, els desequilibris territorials i el desigual accés als recursos, als drets i a la participació en el poder. Per a això requereix combinar l'estudi històric amb les aportacions de disciplines com són, entre altres, l'antropologia, la psicologia social, les ciències polítiques o la sociologia, a fi d'interpretar les diferents respostes, individuals i col·lectives, que es donen davant situacions d'adversitat, incompliment d'expectatives o davant la percepció de la injustícia. Una interpretació aquesta que ha de centrar-se en el subjecte i en les experiències col·lectives, en les maneres de vida, les mentalitats, l'estructura cultural i les emocions, per mitjà de l'anàlisi de fonts documentals literàries o audiovisuals, a través de la lectura de publicacions i de la premsa d'època, com també de la consulta de biblioteques i hemeroteques digitals, amb la finalitat de percebre la multiplicitat d'accions de protesta que s'han produït tant en el món agrari com en l'urbà, des de les societats de l'Antic Règim al proletariat industrial i altres moviments socials més recents. Resultarà igualment necessari atendre les mesures que, des de l'estat i altres institucions, s'han adoptat per gestionar els conflictes, pal·liar les desigualtats, neutralitzar la tensió social o reprimir les perturbacions de l'ordre, per generar en l'alumne una perspectiva que el porti a valorar l'ampliació progressiva dels drets laborals i socials, la inclusió de les minories i la cohesió d'una societat múltiple i diversa, combatent tot tipus de discriminació.

RESUMEN CLARO

Analizar la sociedad y cultura griegas contrastándolas con la actualidad para comprender su influencia en nuestra democracia y valores ciudadanos.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado investiga la vida cotidiana, la religión y la política helenas, relacionando estos hallazgos con problemas o estructuras del mundo contemporáneo.

NO ES

No es memorizar listas de dioses, fechas de batallas o nombres de magistrados sin entender su relevancia ni su conexión con el mundo contemporáneo.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado redacta un comentario comparando el concepto de ciudadanía en la Atenas de Pericles con el derecho al voto actual.

[comparar](#)

CE.5 · Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la co...

TEXTO OFICIAL

Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la configuració d'identitats i projectes polítics contraposats, a través de l'estudi de fonts primàries i textos historiogràfics i la fonamentació de judicis propis, per debatre sobre problemes actuals, transferir coneixement, valorar la diversitat cultural i mostrar actituds respectuoses davant idees legítimes diferents a les pròpies. Les creences i les ideologies han constituït un dels principals eixos vertebradors de la societat, a partir dels quals s'han generat els més importants espais de sociabilitat, de creació de vincles i d'identitats col·lectives. L'alumne ha d'identificar els canvis en les creences i pràctiques religioses, les formes de pensament i les concepcions polítiques que han anat emergint i transformant-se des de l'etapa de l'Absolutisme i l'Estat Liberal fins a l'actual societat democràtica. A través de la lectura de manifestos, articles de premsa o debats parlamentaris ha de poder inferir els projectes polítics que van motivar els enfrontaments entre fraccions, partits i moviments polítics de l'època contemporània, des del carlisme i les diferents forces monàrquiques al republicanisme i les ideologies revolucionàries. Especial interès cobra, per la significació històrica i l'intens debat social que suscita, el procés reformista i democratitzador que va emprendre la II República, com també les reaccions antidemocràtiques que es van generar davant el seu avenç i el cop d'estat que va suposarne l'acabament. Resulta necessari que l'alumne formi judicis propis argumentats en fonts fiables i en treballs històrics contrastats, que evitin la desinformació i afavoreixin el diàleg. La Guerra Civil i el Franquisme donen compte del grau de violència que poden adquirir els conflictes i de les conseqüències de l'ús dictatorial del poder, fets, traumàtics i dolorosos, que s'han de conèixer amb rigor perquè mai més no tornin a produir-se. Analitzar aquest complex entramat de corrents ideològics i lluites polítiques requereix, en fi, l'aproximació a la historiografia i a la manera amb què

RESUMEN CLARO

Apreciar la importancia del legado material y cultural griego, entendiendo cómo influye todavía hoy en nuestro arte y pensamiento actual.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado analiza restos arqueológicos y obras artísticas griegas, relacionándolos con su contexto histórico y con manifestaciones culturales modernas para defender su conservación.

NO ES

No es memorizar un listado de monumentos o fechas. No es solo describir una estatua. Es entender por qué ese patrimonio es relevante hoy.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado analiza un edificio neoclásico de su ciudad identificando elementos griegos y explicando su vigencia estética y funcional actual.

valorar

CE.6 · Interpretar el valor geoestratègic d'Espanya i la seva connexió amb la història mundial, assenyalant les analogies i sin...

TEXTO OFICIAL

Interpretar el valor geoestratègic d'Espanya i la seva connexió amb la història mundial, assenyalant les analogies i singularitats de l'evolució històrica en un context global canviant, per mitjà de la cerca i el tractament d'informació, per avalar els compromisos del nostre país en matèria de cooperació i seguretat, promoure actituds solidàries i assumir els valors de l'uropeisme. Una aproximació comprensiva a la història d'Espanya ha de partir d'una visió espacial i cartogràfica, deduïnt com la seva ubicació li ha permès formar part dels principals itineraris històrics de la humanitat i dels processos clau que han ocorregut entorn de les seves principals geogràfiques: el Mediterrani, l'Atlàntic i l'Europa continental. Valorar i interpretar el llegat històric i cultural des de la romanització fins als nostres dies, permet que l'alumne connecti el present amb el passat i identifiqui el paper que han jugat les relacions internacionals en un món cada vegada més interconnectat. Això necessita manejar un marc comparatiu que eviti caure en una imatge singular de l'evolució històrica espanyola basada en mites i estereotips, com la llegenda negra o la idea de decadència després de la fi de l'imperi i les successives crisis colonials, que l'allunyen del seu context interpretatiu. L'estudi d'aquest conjunt ampli de temes històrics requereix de processos inductius basats en l'exercici de l'autonomia i la maduresa personal i en el desenvolupament de processos avançats de cerca, selecció i tractament crític de la informació, que permetin a l'alumne elaborar el coneixement propi en diferents formats, com ara informes, esquemes, portafolis i síntesis. Una mirada històrica des del present ha d'incloure també una anàlisi del paper que representa l'Espanya d'avui en el món, assumint els compromisos que suposen la pertinença a la Unió Europea i a altres organismes internacionals i promovent en els alumnes una consciència de seguretat i cooperació nacional i internacional, reconeixent els instruments dels que disposa l'Estat per preservar els drets, llibertats i benestar de la ciutadania i valorant el paper d'institucions i entitats dedicades a la cooperació i l'ajuda humanitària.

CE.7 · Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de l'Espanya actual i de la seva història, a través de la contextualitz...

TEXTO OFICIAL

Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de l'Espanya actual i de la seva història, a través de la contextualització històrica de fonts literàries i artístiques i la recerca sobre el moviment feminista, per reconèixer la seva presència en la història i promoure actituds en defensa de la igualtat efectiva de dones i homes. La perspectiva de gènere respon a una exigència ètica en les societats contemporànies i té per objecte comprendre quina és la situació real de la igualtat entre dones i homes a l'Espanya actual, valorar els avenços aconseguits i plantejar els reptes del futur. Incorporar aquesta visió als estudis històrics permet a l'alumne situar en un lloc central nous conceptes en l'estudi de les relacions socials, analitzant els mecanismes de dominació, control, subordinació i submissió que s'han mantingut al llarg de la història. Identificar l'absència de la dona, tant a títol individual com col·lectiu, en la narrativa històrica, exigeix explorar noves fonts, especialment literàries i artístiques i també orals. En elles i a través de l'anàlisi d'estereotips, símbols i iconografies relacionats amb la dona i el món femení, en les quals es representin espais, activitats, rols, conductes, imatges i maneres de vida, es poden contextualitzar temporalment i espacial les relacions de gènere i visibilitzar la seva presència en la història. Tot això suposa també el rescat de les dones que van ser capaces de superar el silenci i l'oblit, dotant-les d'un protagonisme que la història escrita els ha negat relegant-les a personatges secundaris i irrellevants. Finalment, l'estudi de les lluites per l'emancipació i dels moviments feministes permet analitzar les estratègies d'acció, la connexió amb determinades cultures polítiques i moviments socials, identificar els antagonistes i associar els assoliments a la modernització del país, per mostrar una complexa trajectòria que ha de promoure actituds informades enfront de la situació secular de desigualtat entre homes i dones.

CE.8 · Valorar el patrimoni històric i cultural com a llegat i expressió de la memòria col·lectiva, identificant els significat...

TEXTO OFICIAL

Valorar el patrimoni històric i cultural com a llegat i expressió de la memòria col·lectiva, identificant els significats i usos públics que reben determinats esdeveniments i processos del

3. Criterios de evaluación

Griego II

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	<p>Reconèixer el llegat democràtic i les accions en favor de la llibertat, identificant i comparant els diferents règims polítics i els seus respectius textos constitucionals, des de la fallida de la monarquia absoluta i els inicis de l'Espanya liberal a l'actualitat, utilitzant adequadament termes i conceptes històrics, valorar el grau i l'abast dels drets i llibertats que reconeixen i l'aplicació efectiva d'aquests.</p> <p>Realizar traducciones correctas de textos griegos, identificando unidades lingüísticas y comparando con otras lenguas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega una traducción escrita de un texto griego, con corrección ortográfica y expresiva, y justifica su análisis gramatical.</p> <p><i>Contexto:</i> Traducción individual de un fragmento de autor clásico con ayuda de diccionario.</p> <p><i>Evitar:</i> Traducir un aoristo como presente por no identificar el aumento silábico.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: producir</p>
1.2	CE.1	<p>Identificar i valorar el paper de la Transició en l'establiment de la democràcia actual i de la Constitució de 1978 com a fonament i garantia dels drets i llibertats dels espanyols, a través de l'elaboració de judicis propis sobre els principals debats que afecten el sistema constitucional, mitjançant el domini de processos de cerca i tractament de la informació.</p> <p>Seleccionar el significado correcto de palabras polisémicas en griego y justificarlo usando contexto y herramientas de apoyo.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega una traducción donde justifica por escrito la elección del significado de palabras polisémicas, citando el contexto y las herramientas usadas.</p> <p><i>Contexto:</i> Traducción de un texto griego con uso de diccionario y gramática, donde el alumno explica sus decisiones.</p> <p><i>Evitar:</i> Frecuentemente, el alumnado no justifica la elección o lo hace con argumentos circulares (p.ej. 'lo he puesto porque es lo que significa').</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: justificar</p>
2.1	CE.2	<p>Contrastar la informació i desenvolupar processos de crítica de fonts analitzant l'origen i l'evolució de les identitats nacionals i regionals que s'han format al llarg de la història d'Espanya, reconèixer la pluralitat identitària del nostre país i respectar els diversos sentiments de pertinença.</p> <p>Deducir significado etimológico de términos comunes y especializados identificando étimos griegos y sus cambios fonéticos, morfológicos o semánticos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un análisis etimológico de términos del léxico común y especializado, identificando étimos y formantes griegos y explicando los cambios semánticos.</p> <p><i>Contexto:</i> Ejercicios individuales de etimología sobre una lista de palabras en español y otras lenguas.</p> <p><i>Evitar:</i> Ignorar los cambios semánticos históricos y dar solo la traducción literal de los formantes.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Deducir</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
2.2	CE.2	<p>Identificar els diferents processos polítics, culturals i administratius que han tingut lloc en la formació de l'Estat i en la construcció de la nació espanyola, analitzant críticament els assoliments i els resultats de les accions dutes a terme i les reaccions generades, coneixent i respectant tant les identitats múltiples com els símbols i normes comunes que conformen el marc actual de convivència. -</p> <p>Explica la relación del griego con lenguas modernas analizando elementos comunes y usando estrategias lingüísticas propias.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un texto oral o escrito donde explica la relación del griego con lenguas modernas, identificando elementos comunes y usando estrategias de su repertorio.</p> <p><i>Contexto:</i> Actividad de análisis etimológico donde el alumnado relaciona términos griegos con lenguas modernas.</p> <p><i>Evitar:</i> Se limita a pedir un listado de palabras de origen griego sin exigir explicación de la relación ni uso de estrategias.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: explicar</p>
3.1	CE.3	<p>Analitzar l'evolució econòmica d'Espanya, els ritmes i cicles de creixement, valent-se del maneig de dades, representacions gràfiques i recursos digitals, interpretant el seu particular procés de modernització en el context dels països de l'entorn i els debats historiogràfics sobre el seu desenvolupament industrial, considerant l'emprenedoria, la innovació i l'aprenentatge permanent com a formes d'afrontar els reptes d'un entorn econòmic i professional en constant canvi.</p> <p>Interpretar y comentar textos griegos literarios, aplicando análisis reflexivo y experiencia personal para valorar su legado.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un comentario escrito donde analiza y reflexiona sobre un texto griego, vinculándolo con su contexto y su propia experiencia.</p> <p><i>Contexto:</i> Lectura guiada de un fragmento de tragedia o filosofía griega y posterior redacción de un comentario crítico.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir interpretación con traducción literal, sin atender a la función poética o retórica del texto.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Interpretar</p>
3.2	CE.3	<p>Entendre els diferents significats de la idea del progrés en els seus contextos històrics, desenvolupant l'estudi multicausal dels models de desenvolupament econòmic aplicats a l'Espanya contemporània i analitzant críticament la idea de modernització, valorant els seus efectes amb relació a la desigualtat social, els desequilibris territorials, la degradació ambiental i les relacions de dependència, així com reflectint actituds en favor dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i els comportaments ecosocials.</p> <p>Comparar géneros, temas, tópicos y valores de textos griegos con obras posteriores desde un enfoque intertextual.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado elabora un análisis comparativo de fragmentos griegos y posteriores, identificando géneros, temas, tópicos y valores éticos o estéticos.</p> <p><i>Contexto:</i> Lectura y comentario guiado de fragmentos griegos y de la literatura posterior en el aula.</p> <p><i>Evitar:</i> No realizar una comparación explícita entre los textos, limitándose a analizar cada uno por separado.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: comparar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
4.1	CE.4	<p>Descriure les grans transformacions socials i les diferents maneres d'organització i participació política que s'han produït a Espanya des del pas de l'Antic Règim a la nova societat burgesa, analitzant el sorgiment i l'evolució del concepte de ciutadania i de les noves formes de sociabilitat, utilitzant adequadament termes històrics i conceptes historiogràfics i identificant les desigualtats i la concentració del poder en determinats grups socials.</p> <p>Explicar procesos históricos y políticos de la Grecia antigua, comparándolos con la actualidad y valorando críticamente cambios y derechos humanos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado expone oralmente o produce un texto donde explica instituciones griegas, las compara con las actuales y valora críticamente las adaptaciones.</p> <p><i>Contexto:</i> Unidad sobre la democracia ateniense: investigación y exposición en clase con debate sobre herencia clásica.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la Asamblea (ekklesia) con el Consejo (boulé) al comparar con el parlamentarismo actual.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: explicar</p>
4.2	CE.4	<p>Analitzar de manera multidisciplinària la diversitat i la desigualtat social existent en la història contemporània d'Espanya, l'evolució de la població i els canvis en les condicions i maneres de vida, interpretant les causes i motius de la conflictivitat social i la seva articulació en diferents moviments socials, considerant l'acció motivada dels subjectes i les mesures de diferent tipus adoptades per l'estat. Analitzar els diferents corrents ideològics del moviment obrer i camperol espanyol. Descriure les condicions de vida de la classe treballadora.</p> <p>Debatir sobre el legado griego en la sociedad actual, usando estrategias retóricas y mediando entre posturas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado participa en un debate estructurado sobre el legado griego, exponiendo argumentos y contrastando información veraz.</p> <p><i>Contexto:</i> Debate en clase sobre la influencia de la democracia griega en la actualidad, con roles y mediación.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo el contenido histórico sin valorar las estrategias retóricas y oratorias empleadas.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: Debatir</p>
4.3	CE.4	<p>Deduir a través de l'estudi crític de notícies i dades estadístiques l'evolució de l'estat social, identificant els assoliments i reculades experimentades i les mesures adoptades per l'estat fins al present, l'evolució dels nivells de vida i de benestar, així com els límits i reptes de futur, des d'una perspectiva solidària en favor dels col·lectius més vulnerables.</p> <p>Investigar y elaborar trabajos sobre el legado griego en ámbitos personal, religioso y sociopolítico, usando fuentes variadas y respetando la propiedad intelectual.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un trabajo de investigación (digital o escrito) que analiza el legado griego, incluye fuentes contrastadas y citas adecuadas.</p> <p><i>Contexto:</i> Durante la unidad, el alumnado investiga de forma guiada sobre un tema del legado griego y presenta el resultado.</p> <p><i>Evitar:</i> Falta de contraste de fuentes y citación incorrecta.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: elaborar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
5.1	CE.5	<p>Referir el paper que han representat les creences religioses i les institucions eclesiàstiques en la configuració territorial i política d'Espanya, considerant críticament aquells moments en què ha prevalgut la uniformitat i la intolerància contra les minories religioses o culturals.</p> <p>Explicar el legado griego como fuente de inspiración analizando producciones culturales posteriores.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un análisis escrito que identifica y explica la influencia de elementos griegos en una obra cultural posterior.</p> <p><i>Contexto:</i> Analizar en parejas un mito griego y su adaptación en el cine actual.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir elementos griegos con romanos en el análisis de influencias culturales.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: explicar</p>
5.2	CE.5	<p>Generar opinions argumentades, debatre i transferir idees i coneixements sobre la funció que han exercit les ideologies en l'articulació social i política de l'Espanya contemporània, comprenent i contextualitzant aquests fenòmens a través de la lectura de textos historiogràfics i identificant les principals cultures polítiques que han anat succeint-se, les seves formes d'organització i els diferents projectes polítics que representaven, expressant actituds respectuoses davant idees diferents a les pròpies.</p> <p>Investigar el legado griego valorando su preservación y actuando con respeto y empatía.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado elabora un informe o presentación sobre un elemento del patrimonio griego, incluyendo medidas para su sostenibilidad y reflexión personal sobre su valor.</p> <p><i>Contexto:</i> Investigación guiada sobre un bien cultural griego (Partenón, teatro, mito) con orientación sobre preservación.</p> <p><i>Evitar:</i> Descripción exhaustiva del patrimonio sin conexión con la sostenibilidad ni actitudes cívicas; evaluación meramente descriptiva.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: investigar</p>
5.3	CE.5	<p>Emprar el rigor metodològic de la història en l'estudi de les grans reformes estructurals que va escometre la II República, identificant-ne els assoliments i les reaccions antidemocràtiques que es van produir i que van derivar en el cop d'estat de 1936, aproximant-se a la historiografia sobre la Guerra Civil i al marc conceptual de l'estudi dels sistemes totalitaris i autoritaris a través de la interpretació de l'evolució del Franquisme.</p> <p>El alumno investiga el legado griego en su entorno y presenta ejemplos de pervivencia clásica en distintos soportes.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce una presentación (oral, escrita o multimedia) que recoge ejemplos del legado griego en su entorno cotidiano y reflexiona sobre su uso.</p> <p><i>Contexto:</i> Trabajo de campo identificando elementos del legado griego en su localidad, presentando los hallazgos en formato libre.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir este criterio con un mero listado de palabras de origen griego, sin analizar el uso y la pervivencia en el entorno.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: producir</p>
6.1	CE.6	<p>Assenyalar els reptes globals i els principals compromisos de l'Estat espanyol en l'esfera internacional, així com els que es deriven de la seva integració a la Unió Europea, a través de processos de cerca, selecció i tractament de la informació, així com del reconeixement dels valors de la cooperació, la seguretat nacional i internacional, la sostenibilitat, la solidaritat, l'uropeisme i l'exercici d'una ciutadania ètica digital.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
6.2	CE.6	Reconèixer el valor geoestratègic de la península Ibèrica, identificant el ric llegat històric i cultural generat arran de la seva connexió amb processos històrics rellevants, caracteritzant les especificitats i singularitats de la seva evolució respecte a altres països europeus i els estereotips associats a aquestes, així com la influència de les relacions internacionals.	
7.1	CE.7	Introduir la perspectiva de gènere en l'observació i anàlisi de la realitat històrica i actual, identificant els mecanismes de dominació que han generat i mantingut la desigualtat entre homes i dones, així com els rols assignats i els espais d'activitat ocupats tradicionalment per la dona.	
7.2	CE.7	Constatar el paper relegat de la dona en la història analitzant fonts literàries i artístiques, valorant les accions en favor de l'emancipació de la dona i del moviment feminista i recuperant figures individuals i col·lectives com a protagonistes silenciades i omeses de la història. -	
8.1	CE.8	Fer treballs d'indagació i recerca, iniciant-se en la metodologia històrica i la historiografia, mitjançant la generació de productes relacionats amb la memòria col·lectiva sobre esdeveniments, personatges o elements patrimonials d'interès social o cultural de l'entorn local, considerant el patrimoni històric com un bé comú que s'ha de protegir.	

4. Saberes bàsics

Griego II

Saberes bàsics del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Unitats lingüístiques de la llengua grega	
2	Concepte de llengua flexiva: flexió nominal i pronominal (sistema casual i declinacions) i flexió verbal (el sistema de conjugacions)	
3	Sintaxi oracional: funcions i sintaxi dels casos	
4	Estructures oracionals. La concordança i l'ordre de paraules en oracions simples i oracions compostes	
5	Formes nominals del verb. La traducció: tècniques, processos i eines	
6	L'anàlisi morfosintàctica com a eina de traducció	
7	Estratègies de traducció: formulació d'expectatives a partir de l'entorn textual (títol, obra...) i del propi text (camps temàtics, famílies de paraules, etc.), com també a partir del context; coneixement del tema; descripció de l'estructura i gènere; peculiaritats lingüístiques dels textos traduïts (discurs directe/indirecte, ús de temps verbals, gèneres verbals, pregunta retòrica, etc.); errors freqüents de traducció i tècniques per evitar-los	
8	Eines per a la traducció: glossaris, diccionaris, atlas o correctors ortogràfics en suport analògic o digital, etc	
9	Lectura comparada de diferents traduccions i comentari de textos bilingües a partir de terminologia metalingüística	
10	Recursos estilístics freqüents i la seva relació amb el contingut del text	
11	Estratègies de retroversió de textos breus	
12	La traducció com a instrument que afavoreix el raonament lògic, la constància, la memòria, la resolució de problemes i la capacitat d'anàlisi i síntesi	
13	Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
14	Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Influència del grec en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual dels alumnes	
2	Lèxic: procediments de composició i derivació en la formació de paraules gregues; lexemes, sufixos i prefixos d'origen grec en el lèxic d'ús comú i en l'específic de les ciències i la tècnica; significat i definició de paraules en les llengües d'ensenyament a partir dels seus ètims grecs; tècniques per a l'elaboració de famílies lèxiques i d'un vocabulari bàsic grec de freqüència	
3	Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació	
4	Respecte per totes les llengües i acceptació de les diferències culturals dels seus parlants	
5	Eines analògiques i digitals per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb altres parlants o estudiants de grec	
6	Expressions i lèxic específic bàsic per reflexionar i debatre sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge)	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Els gèneres literaris i els seus principals autors i obres com a eines de transmissió del món clàssic al llarg de la història	
2	Tècniques per al comentari i anàlisi lingüística i literària dels textos literaris grecs: tema, resum, característiques del gènere, tòpics literaris,	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
3	Influència de la literatura grega en la producció cultural europea: la interpretatio i allusio	
4	Reconeixement de la qualitat literària d'un text	
5	Interès cap a la literatura com a font de plaer i de coneixement del món	
6	Respecte per la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: eines per al tractament de dades bibliogràfiques i recursos per evitar el plagi	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	El poble grec i el seu marc geogràfic: Grècia insular, Grècia peninsular, Grècia continental. El paper de la geografia en la història de Grècia	
2	Viatgers il·lustres	
3	El procés d'expansió de Grècia colonial: Grècia asiàtica i la Magna Grècia	
4	Grans etapes i fites històriques de la civilització grega	
5	Llegendes i episodis fonamentals de la història de Grècia; els seus protagonistes i la seva importància per a Europa	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Principals llocs arqueològics, museus o festivals relacionats amb l'Antiguitat clàssica, especialment els de les Illes Balears	
2	Conceptes de llegat, herència i patrimoni	
3	La transmissió textual grega com a patrimoni cultural i font de coneixement a través de diferents cultures i èpoques. Suports d'escriptura: tipus i preservació	
4	La mitologia clàssica i la seva pervivència en manifestacions literàries i artístiques	
5	Obres públiques i urbanisme: construcció, conservació, preservació i restauració	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
6	Les representacions i festivals teatrals, la seva evolució i pervivència en l'actualitat	
7	Les competicions atlètiques i la seva pervivència en l'actualitat	
8	Les institucions polítiques gregues, la seva influència i pervivència en el sistema polític actual	
9	Tècniques bàsiques de debat i d'exposició oral	
10	L'educació en l'antiga Grècia: els models educatius d'Atenes i Esparta i la seva comparació amb els sistemes actuals	
11	La importància del discurs públic per a la vida política i social	
12	Principals obres artístiques de l'Antiguitat grega	

5. Rúbricas IA por competencia específica

Cada rúbrica está calibrada para esta materia y curso con descriptores observables y un ejemplo de evidencia en cada nivel. Edita los porcentajes según tu programación didáctica.

CE.1 · 30 % Examen escrito

Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes històrics, a través de l'anàlisi comparada dels diferents règims polítics, per r...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Traduce fragmentos muy breves y simples con numerosos errores que impiden la comprensión. No justifica la traducción ni identifica las unidades lingüísticas básicas. No compara con otras lenguas.</p> <p><i>Ejemplo: En un texto de 20 palabras, traduce menos de la mitad correctamente y no explica por qué eligió un significado.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Traduce textos breves y sencillos con ayuda parcial; comete errores que no impiden la comprensión global. Justifica de forma básica la traducción de algunas palabras polisémicas. Identifica las unidades lingüísticas más frecuentes, aunque con imprecisiones. Realiza comparaciones simples con las lenguas de enseñanza.</p> <p><i>Ejemplo: Traduce un texto de 40 palabras con un 60% de acierto, señala el caso de algunos sustantivos y menciona una diferencia con el español.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Traduce textos de dificultad moderada con corrección y fluidez; la traducción es coherente y fiel al original. Justifica de manera clara y razonada la selección de significados, analiza las unidades lingüísticas (morfología, sintaxis) y reflexiona sobre las semejanzas y diferencias con las lenguas de enseñanza o del repertorio individual. Utiliza estrategias de revisión básicas.</p> <p><i>Ejemplo: Traduce un texto de 60 palabras (narrativo) sin errores significativos, explica el uso del participio concertado y lo compara con el gerundio español.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Traduce textos complejos (con subordinación abundante, vocabulario diverso) con precisión y estilo adecuado. Justifica la traducción de manera profunda, integrando análisis morfosintáctico, semántico y pragmático. Compara de forma autónoma y detallada con varias lenguas (incluidas las del repertorio individual), identificando transferencias. Revisa y mejora no solo su traducción sino también la de otros. Es capaz de leer directamente y extraer inferencias sofisticadas.</p> <p><i>Ejemplo: Traduce un fragmento de 100 palabras de Jenofonte con gran exactitud, analiza las oraciones de relativo en griego y las contrasta con las del latín y el inglés, y sugiere mejoras a la traducción de un compañero.</i></p>

CE.2 · 20 %**Examen escrito**

Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crítica de fonts, prenent consciència del paper que juga en l'actualitat, per respe...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Identifica de forma aislada algún étimo griego muy evidente en palabras cotidianas, pero no logra deducir su significado etimológico ni establecer comparaciones significativas con otras lenguas.</p> <p><i>Ejemplo: Reconoce que 'filosofía' contiene 'filos' y 'sofía', pero no explica cómo estos formantes construyen el significado moderno ni lo compara con términos equivalentes en lenguas de su repertorio.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Distingue étimos y formantes griegos en términos de uso común, intenta explicar cambios semánticos y establecer comparaciones, aunque con imprecisiones o de manera incompleta.</p> <p><i>Ejemplo: Analiza 'democracia' como 'demos' + 'kratos' y menciona que significa 'poder del pueblo', pero no identifica el cambio semántico histórico ni lo relaciona con términos similares en inglés o castellano.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Distingue con precisión étimos y formantes griegos en léxico cotidiano y especializado, deduce su significado etimológico, identifica cambios semánticos relevantes y los compara adecuadamente con las lenguas de enseñanza y otras de su repertorio.</p> <p><i>Ejemplo: Descompone 'televisión' en 'tele' (lejos) y 'visión' (ver), deduce su significado etimológico como 'ver a distancia', explica que el cambio semántico se debe a la tecnología, y lo compara con el inglés 'television' y el francés 'télévision'.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Aplica el conocimiento de étimos y formantes griegos para inferir el significado de léxico nuevo o especializado, analiza críticamente prejuicios y estereotipos lingüísticos, y transfiere las comparaciones a contextos plurilingües de forma autónoma.</p> <p><i>Ejemplo: A partir de 'xenofobia', deduce el significado de 'xenófobo' y 'xenofilia', lo relaciona con términos de otras lenguas como 'xenophobia' en inglés, y reflexiona sobre estereotipos asociados a extranjerismos, demostrando una actitud de respeto hacia la diversidad lingüística.</i></p>

CE.3 · 20 %**Rubrica generica**

Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la interpretació dels factors modernitzadors de l'economia espanyola, l'ús de mètod...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Lee con dificultad textos griegos muy breves y simples, necesita apoyo continuo para traducir. No logra identificar el género literario ni elementos del contexto histórico o social. Los comentarios son irrelevantes o ausentes.</p> <p><i>Ejemplo: Al leer un fragmento de una fábula de Esopo, no reconoce el género ni menciona ningún aspecto contextual; su traducción contiene errores graves.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Lee y traduce textos sencillos con ayuda ocasional. Identifica el género literario y algún aspecto contextual (histórico, social o político) de forma parcial. Realiza comentarios básicos que mezclan observaciones literales sin profundidad.</p> <p><i>Ejemplo: Comenta un fragmento de la Ilíada señalando que es una epopeya y menciona la guerra de Troya, pero no relaciona el pasaje con valores éticos o influencias artísticas posteriores.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Lee y traduce con autonomía textos de diversa complejidad. Interpreta y comenta el texto identificando género, temas, tópicos y su contexto histórico, social y político. Valora su aportación a la literatura europea, reconociendo influencias y genealogía literaria.</p> <p><i>Ejemplo: Analiza un pasaje de la Antígona de Sófocles, explica el género (tragedia), el contexto político de la Atenas del siglo V a.C., y señala cómo el conflicto entre ley divina y humana influye en obras europeas posteriores.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Lee y traduce con fluidez textos de cualquier género y época. Realiza un comentario crítico que integra el análisis literario, histórico, social y político, y establece conexiones con otras obras, autores o movimientos europeos. Además, crea un texto propio (literario o académico) que demuestra conciencia de estilo y asimilación de la genealogía literaria griega.</p> <p><i>Ejemplo: Tras leer un fragmento de las Odas de Píndaro, elabora un comentario que lo relaciona con la lírica renacentista y escribe un poema breve en griego moderno imitando el estilo y los tópicos del original.</i></p>

CE.4 · 20 %**Exposició oral**

Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la societat espanyola al llarg del temps, l'evolució de la població, els nivells i ma...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	Identifica aspectos aislados de la civilización griega, pero no logra explicar su significado ni relacionarlos con el presente. Carece de comparación crítica. <i>Ejemplo: Enumera dioses griegos sin mencionar su función social ni conectar con creencias actuales.</i>
2	En proceso	50-69%	Describe procesos históricos e instituciones griegas con algún error u omisión, y realiza comparaciones simples entre el pasado y el presente sin profundidad crítica. <i>Ejemplo: Explica la democracia ateniense y la compara con la actual señalando solo semejanzas superficiales.</i>
3	Adquirido	70-89%	Explica con precisión procesos históricos, instituciones y costumbres griegas, las compara críticamente con el presente y debate sobre la importancia del legado griego en la sociedad actual. <i>Ejemplo: Analiza el papel de la mujer en Grecia clásica, lo contrasta con la situación actual y argumenta sobre la influencia de ese modelo en movimientos feministas.</i>
4	Avanzado	90-100%	Elabora una investigación autónoma en la que integra múltiples fuentes, evalúa críticamente el legado griego en distintos ámbitos (personal, religioso, sociopolítico) y propone conexiones innovadoras con problemas contemporáneos. <i>Ejemplo: Diseña un estudio comparativo sobre el concepto de ciudadanía en la polis y en la Unión Europea, valorando críticamente la asimilación de ideas griegas en la legislación actual y proponiendo mejoras.</i>

CE.5 · 20 %**Rubrica generica**

Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la configuració d'identitats i projectes polítics contraposats, a través de l'estudi ...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>No identifica o explica de forma errónea los elementos del legado material e inmaterial griego. No reconoce su influencia en creaciones posteriores ni actúa de forma sostenible respecto al patrimonio.</p> <p><i>Ejemplo: Responde incorrectamente a preguntas sobre la influencia de la mitología griega en el arte renacentista, confundiendo dioses con héroes.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Identifica algunos elementos del legado griego y los relaciona con creaciones modernas o contemporáneas, pero su análisis carece de profundidad crítica. No propone acciones de sostenibilidad o las plantea de forma genérica.</p> <p><i>Ejemplo: Enumera ejemplos de léxico científico de origen griego, pero no explica cómo la cultura griega transmitió ese conocimiento.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Valora críticamente el legado material e inmaterial griego, explicando su influencia en obras modernas y contemporáneas. Investiga el patrimonio histórico-artístico local y propone medidas concretas para su conservación y difusión sostenible.</p> <p><i>Ejemplo: Elabora un informe sobre un mosaico romano de influencia griega en su localidad, analizando su significado y proponiendo un plan de visitas guiadas que respete el entorno.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Integra y transfiere el conocimiento del legado griego a contextos nuevos, creando propuestas originales que conectan el patrimonio antiguo con problemas actuales. Demuestra sensibilidad sostenible, creatividad y capacidad de liderazgo en la difusión del legado.</p> <p><i>Ejemplo: Diseña una campaña de concienciación que vincula el mito de Ícaro con los riesgos del cambio climático, incluyendo una exposición virtual y un debate en el centro.</i></p>

Sugerencias DUA por competencia específica

Diseño Universal del Aprendizaje aplicado a cada CE en sus tres ejes: representación (cómo presento el contenido), acción y expresión (cómo demuestran lo aprendido) e implicación (cómo motivar).

CE.1

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples medios de representación	<ul style="list-style-type: none">• Ofrecer el texto griego en escritura original y en transcripción fonética para facilitar la lectura a quienes tienen dificultades con el alfabeto.• Incluir grabaciones de audio del texto leído a velocidad lenta y normal, asociadas a la transcripción, para apoyar la comprensión auditiva y la pronunciación.• Proporcionar el mismo texto con anotaciones cromáticas que señalen categorías morfológicas (verbos, nombres, partículas) para agilizar el análisis sintáctico y morfológico.
Acción y expresión	Proporcionar múltiples medios de expresión y acción	<ul style="list-style-type: none">• Permitir que el alumnado grabe un comentario en vídeo donde explique y justifique su traducción oralmente, en lugar de redactar un texto escrito.• Ofrecer la opción de elaborar un esquema visual (árbol sintáctico o mapa conceptual) que relacione las estructuras griegas con las equivalentes en su lengua de enseñanza.• Aceptar una grabación de audio (podcast breve) en la que comparen aspectos de la lengua griega con otra lengua de su repertorio individual, reflexionando sobre similitudes y diferencias.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación e implicación	<ul style="list-style-type: none">• Dejar que el alumnado elija el corpus temático (mitos, filosofía, historia) para los textos a traducir, conectando con sus intereses personales.• Ofrecer tres versiones del mismo texto con distinto nivel de dificultad léxica y sintáctica, permitiendo que cada estudiante seleccione la que mejor se ajuste a su competencia actual.• Vincular el contenido del texto a un elemento de la cultura moderna (por ejemplo, una palabra griega de uso científico actual) y pedir que investiguen su pervivencia en la lengua cotidiana.

CE.2

Eje DUA	Principio	Sugerencias
---------	-----------	-------------

Representación	Ofrecer opciones para la percepción y comprensión de la información	<ul style="list-style-type: none"> • Presentar un mapa etimológico interactivo con nodos que enlacen étimos griegos a palabras del español, catalán, inglés, etc., con audio de pronunciación y ejemplos de uso contextual. • Proporcionar fichas visuales bilingües (griego-español) que incluyan una imagen representativa del concepto original (ej. ágora) y su evolución semántica actual (plaza, debate). • Ofrecer un glosario digital con hipervínculos a fragmentos de textos clásicos y modernos que ilustren el cambio semántico de cada étimo.
Acción y expresión	Ofrecer opciones para la acción, la expresión y la comunicación	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar un 'diccionario personal de étimos' multimodal: cada entrada debe incluir definición original, evolución semántica, un ejemplo de uso actual y un soporte visual (dibujo, foto, meme). • Realizar una presentación oral (grabada o en directo) donde se explique el recorrido semántico de tres étimos elegidos, comparando su uso en al menos dos lenguas del repertorio del alumnado. • Crear un póster colaborativo (físico o digital) que relacione étimos griegos con términos especializados de ciencias, medicina o tecnología, destacando los cambios de significado detectados.
Implicación / motivación	Ofrecer opciones para captar el interés y mantener el esfuerzo	<ul style="list-style-type: none"> • Organizar una 'gincana etimológica' en la que cada equipo deba deducir el significado de palabras técnicas (ej. taquicardia, polisemia) a partir de étimos griegos, con puntos extra por establecer conexiones con lenguas propias. • Permitir que el alumnado elija el ámbito léxico (medicina, deporte, filosofía, tecnología) sobre el que investigará los étimos y sus cambios semánticos, fomentando la conexión con sus intereses. • Plantear un reto semanal: 'La palabra del día' - se muestra una palabra de uso cotidiano con étimo griego y se pide a los estudiantes que propongan por escrito su significado original y el proceso de cambio, con feedback inmediato.

CE.3

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer el texto griego original junto con una transliteración fonética y una grabación de audio con pronunciación reconstruida para facilitar la decodificación. • Presentar un mapa conceptual interactivo que conecte pasajes del texto con eventos históricos, obras de arte y referencias mitológicas de la época. • Incluir versiones anotadas con hipervínculos a recursos léxicos, sintácticos y culturales para que el estudiante pueda profundizar a su ritmo.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que el alumno elija entre redactar un comentario filológico, grabar un podcast analizando la influencia del texto en la literatura posterior, o realizar una traducción comentada en vídeo. • Ofrecer una plantilla de análisis que incluya opciones para responder mediante mapas mentales, líneas de tiempo o diagramas de influencias literarias. • Posibilitar la creación de una escenificación breve de un fragmento (con atrezzo mínimo) que demuestre interpretación de personajes y contexto, grabada o en directo.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación	<ul style="list-style-type: none"> • Dejar que el alumnado seleccione el texto entre un corpus de fragmentos de distintos géneros (épica, tragedia, filosofía) según su interés personal, justificando la elección. • Organizar un debate sobre la vigencia de los conflictos planteados en el texto (por ej., Antígona vs. Creonte) conectándolos con dilemas éticos actuales. • Plantear un reto de 'genealogía literaria': cada estudiante debe encontrar una obra moderna que dialogue con el texto griego y exponer las conexiones en formato libre.

CE.4

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido sobre la civilización griega.	<ul style="list-style-type: none"> • Distribuir fragmentos de Jenofonte o Heródoto con anotaciones interactivas de vocabulario y referencias culturales. • Ofrecer mapas conceptuales animados que relacionen conceptos clave (polis, democracia, olimpiadas) con imágenes y breves textos. • Grabar lecturas en voz alta de pasajes en griego clásico con pronunciación reconstruida y pausas explicativas en español.
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión para que el alumnado demuestre su análisis y comparación.	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar un informe digital que compare la organización social de una polis griega con la de un ayuntamiento actual, incluyendo fuentes clásicas. • Diseñar una infografía interactiva que muestre la evolución de las instituciones religiosas griegas y su influencia en ceremonias civiles modernas. • Grabar un documental breve en el que se analice la figura del héroe épico en Homero y se contraste con arquetipos actuales en series o películas.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación mediante la elección, la relevancia personal y el reto ajustado.	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer tres itinerarios de investigación: 'La mujer en la Atenas clásica', 'Los Juegos Olímpicos antiguos y modernos', o 'El concepto de hybris en la tragedia y en la política actual'. • Plantear un debate simulado donde cada estudiante asuma el rol de un personaje histórico (Pericles, Aspasia, Sócrates) y defienda posturas sobre la democracia ateniense. • Vincular el estudio de la religión griega con la aparición del cristianismo en el Imperio romano, pidiendo al alumnado que proponga elementos de continuidad o ruptura visibles en su entorno local.

CE.5

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación	<ul style="list-style-type: none"> • Repositorio digital con imágenes de alta resolución de cerámica griega y enlaces a modelos 3D de yacimientos arqueológicos reconstruidos. • Audios de textos clásicos (Sófocles, Platón) leídos en pronunciación reconstruida, acompañados de transcripción y traducción moderna. • Línea interactiva que conecta hitos históricos griegos con movimientos posteriores (Renacimiento, Neoclasicismo) mediante imágenes y breves explicaciones.
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión	<ul style="list-style-type: none"> • Crear un vídeo documental de cinco minutos analizando un elemento arquitectónico griego (columna, frontón) en un edificio local inspirado en el orden clásico. • Diseñar una exposición virtual en Google Arts & Culture que contraponga una obra original griega (ej. Laocoonte) con su recreación moderna (ej. en el cine). • Redactar un ensayo crítico comparando una adaptación contemporánea de un mito (Ulises en 'O Brother!') con la versión homérica, argumentando sobre transmisión cultural.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer elegir entre Delfos, Olimpia o Epidauro para investigar y diseñar un plan de turismo sostenible que preserve el yacimiento. • Realizar una salida didáctica al museo arqueológico local y pedir que identifiquen influencias griegas, proponiendo una ruta divulgativa para el centro. • Actividad de puzle: cada grupo investiga un ámbito (arte, filosofía, teatro) y explica al resto cómo ese legado inspira creaciones actuales (series, videojuegos).

Cómo programar paso a paso

Hoja de ruta de 7 pasos para construir tu programación didáctica desde el decreto hasta la rúbrica final.

Paso 1 · Leer el decreto vigente **2 horas**

Localiza el decreto autonómico que desarrolla el currículo de Griego II. Identifica las competencias específicas, criterios de evaluación y saberes básicos. Verifica la distribución horaria y las orientaciones metodológicas. Sin este paso, cualquier planificación carece de base legal.

Tip: Descarga el BOE y el BOCM/BOJA correspondiente y crea una carpeta con los PDFs. Subraya con colores distintos CE, criterios y saberes. Así evitarás confusiones posteriores.

Paso 2 · Listar las CE y criterios **1 hora**

Enumera las 5 competencias específicas y los 18 criterios de evaluación. Numéralos según el decreto. Te servirá como tabla de referencia rápida para asociar cada actividad con qué criterio evalúa.

Tip: Usa una hoja de cálculo con columnas: CE, criterio, saber asociado, instrumento, peso. Esto te ahorrará tiempo al ponderar.

Paso 3 · Priorizar criterios e instrumentos **1.5 horas**

De los 18 criterios, identifica cuáles son esenciales (p.ej., análisis morfosintáctico, traducción) y cuáles complementarios. Decide qué instrumentos de evaluación usarás: pruebas escritas, trabajos de investigación, comentarios de textos, exposiciones orales. No todos los criterios requieren el mismo formato.

Tip: Los criterios de traducción y comprensión global del texto (normalmente CE1 y CE2) deben tener mayor peso y evaluarse en varias ocasiones. Los criterios de reflexión lingüística (CE3) pueden evaluarse con actividades más breves.

Paso 4 · Distribuir saberes por trimestre **2 horas**

Organiza los 47 saberes básicos en 6 bloques (por ejemplo: lengua, textos, literatura, léxico, etc.). Distribúyelos en tres trimestres, equilibrando carga. Prioriza los saberes procedimentales sobre los teóricos. Asegura que cada trimestre incluya al menos una competencia clave y que al final del curso se hayan trabajado todas.

Tip: No intentes cubrir todos los saberes al mismo nivel. Los saberes de morfología y sintaxis deben repartirse a lo largo del curso, mientras que los de literatura pueden concentrarse en el segundo trimestre.

Paso 5 · Diseñar una SDA tipo por trimestre 2 horas

Crea una situación de aprendizaje (SDA) para cada trimestre que integre varias CE y criterios. Por ejemplo, 'La Grecia clásica a través de Jenofonte' o 'El léxico griego en la ciencia moderna'. Cada SDA debe tener producto final (traducción comentada, presentación, etc.) y especificar qué criterios evalúa.

Tip: La primera SDA puede ser más guiada; la segunda, más autónoma; la tercera, integradora. Así sigues una progresión de andamiaje.

Paso 6 · Establecer ponderaciones del departamento 1 hora

Define el peso de cada criterio en la nota final. Por ejemplo, traducción 40%, comentario 20%, trabajos 20%, prueba final 20%. Asegúrate de que la suma total sea 100% y que ningún criterio quede sin evaluar. Acuerda este reparto con tu departamento.

Tip: Deja un margen de flexibilidad: si un criterio no se ha podido evaluar suficientemente, puedes redistribuir su peso siempre que esté justificado y documentado.

Paso 7 · Documentar atención a la diversidad y recuperación 1 hora

Incluye medidas de atención a la diversidad (adaptaciones significativas, refuerzo, ampliación) según la normativa. Especifica cómo se recuperarán los criterios no superados: pruebas específicas, tareas adicionales, etc. Todo debe quedar escrito en la programación didáctica.

Tip: Para la recuperación, no repitas el mismo examen. Ofrece un plan de trabajo personalizado con plazos y revisión de errores. Así demuestras evaluación continua.